

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

Одне з важливих питань, для кожного Члена нашого Роду - вивчити та зрозуміти не тільки буття наших предків, але й мотивацію їх суспільних уподобань, одним із яких є - віросповідання.

Чому наші предки належали (хрестили дітей, вінчались та помирали), саме до греко-католицької церкви?

Чи могли наші пращури протистояти окатоличенню, з боку Габсбургів, австріяків, угорців та чи була греко-католицька церква, тією можливістю, що надавала гідний порятунок у своєму лоні?

Звідки взялась, взагалі - греко-католицька церква і яка її історія?

Саме на ці та на низку інших питань, спробує відповісти підготовлений матеріал, який без сумніву - буде корисним не тільки для Членів нашого Роду, але й для широкого читацького загалу...

*Голова громадської організації «Наша Родина»,
випускник історичного факультету УжДУ - Ю. Ключівський*

Відомості про Українську греко-католицьку церкву та її історія

Українська греко-католицька церква (коротко УГКЦ) має такі назви:

- *Ecclesia Ruthena unita,*
- *Київська унійна митрополія,*
- *Українська католицька церква візантійського обряду,*
- *Унійна церква.*

УГКЦ - одна із двадцяти двох Східних католицьких церков свого права, які перебувають у сопричасті з єпископом Риму. За кількістю своїх вірних (понад 5,5 мільйонів) вона є найбільшою у світі з усіх східних католицьких церков та другою після Римо-католицької церкви. З 27 березня 2011 року церкву очолює Верховний архієпископ Києво-Галицький Святослав Шевчук.

Українська греко-католицька церква єдина з українських Церков, що має безперервну ієрархічну спадкоємність з часу заснування у X ст. Київської митрополії. У 1596 Київський митрополит Михайло Рагоза, 5 єпископів та 3 архімандрити підписали Берестейську унію, в якій визнали церковну владу єпископа Рима, вийшовши тим самим з-під юрисдикції Константинопольського патріарха. У 33-х артикулах унії єрархія визначила умови, на яких згідна прийняти єдність з Римським престолом. Більша частина цих артикулів була покликана зберегти богословську, літургійну та канонічну ідентичність Унійної Руської Церкви: залишити в Символі віри «від Отця ісходить», не вносити змін у порядок здійснення тайни хрещення, збереження

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

одруженого священства, залишити три види Літургії (св. Івана Золотоустого, св. Василя Великого, св. Григорія Двоєслова). Частина артикулів з різних внутрішніх та зовнішніх причин була порушена вже у XVII—XVIII ст. Цей процес в історії УГКЦ отримав назву латинізація. У XX ст. за митрополита Андрія Шептицького розпочались поступові спроби відновити втрачену ідентичність. У 2011 УГКЦ представила свій катехизм «Христос - наша Пасха», в якому віровчення Церкви подано на основі анафори Літургії св. Василя Великого.

У XIX-XX ст. єпископи та священники УГКЦ стали безпосередніми учасниками культурного, політичного, економічного відродження українського народу. Зокрема, автором музики гімну України є священник Михайло Вербицький. У суспільному й громадському житті УГКЦ обстоює право українського народу на свою незалежну соборну державу та становлення в ній зрілого громадянського суспільства; реалізовує велику кількість благодійних та громадських проектів в Україні та поза її межами.

Адміністративно-територіальний поділ

Матірня територія УГКЦ, або ж точніше кажучи Унійної Київської митрополії, впродовж XVII-XIX ст. охоплювала території сучасних держав України (Київська, Львівська, Перемиська, Володимирська, Луцька єпархії), Білорусії (Київська, Полоцька єпархії), Росії (Смоленська єпархія), Польщі (Перемиська, Холмська єпархії) та Литви (Київська єпархія). Починаючи з 1596 матірні землі Унійної Київської митрополії знаходились на території І Речі Посполитої, Російської імперії, Австро-Угорської імперії, II Речі Посполитої, СРСР та України.

Сучасні адміністративно-територіальні структури

Станом на 1 січня 2011 існує наступний адміністративно-територіальний устрій УГКЦ:

- Україна: Київська архієпархія, Львівська архієпархія, Тернопільсько-Зборівська архієпархія, Івано-Франківська архієпархія, Коломийсько-Чернівецька єпархія, Самбірсько-Дрогобицька єпархія, Стийська єпархія, Сокальсько-Жовківська єпархія, Бучацька єпархія, Донецько-Харківський екзархат, Одесько-Кримський екзархат, Луцький екзархат;
- Польща: Перемишльсько-Варшавська архієпархія, Вроцлавсько-Гданська єпархія;
- Франція: Апостольський екзархат у Франції (юрисдикція на Францію, Бельгію, Голландію, Люксембург та Швейцарію);
- Німеччина: Апостольський екзархат у Німеччині та Скандинавії (юрисдикція на Німеччину, Данію, Швецію та Норвегію);
- Великобританія: Лондонська єпархія Пресвятої Родина;

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

- Канада: Вінніпезька архієпархія, Едмонтонська єпархія, Торонтська єпархія, Саскатунська єпархія, Нью-Вестмінстерська єпархія;
- США: Філадельфійська архієпархія, Чиказька єпархія, Стемфордська єпархія, Пармська єпархія;
- Бразилія: Куритибська єпархія;
- Аргентина: Буенос-Айреська єпархія;
- Австралія: Мельнбурнська єпархія (юрисдикція на Австралію, Нову Зеландію та країни Океанії).

Країни, де присутні громади вірних УГКЦ поза її структурами

Громади вірних Української Греко-Католицької Церкви знаходяться у багатьох інших країнах світу, де є відсутніми адміністративно-територіальні структури УГКЦ. У таких випадках, Апостольський Престол призначає відповідальних ієрархів інших Церков свого права виконувати над ними свою юрисдикцію (владу). Серед таких обставин, можна виокремити низку країн у наступний спосіб:

1) існують окремі громади у - Венесуелі, Парагваї, Португалії, Іспанії, Італії, Ірландії, Австрії, Греції, Румунії, Молдові, Литві, Латвії, Естонії, Казахстані, Російській Федерації та Ізраїлі;

2) наявність значної кількості вірних, що входять до складу адміністративно-територіальних утворень інших Східних Церков свого права у - Чехії, Словаччині, Угорщині, Хорватії, Боснії і Герцеговині, Сербії та Чорногорії;

3) наявність певної кількості вірних, що не об'єднані у громади, в - Уругваї, Чилі, Білорусі та Узбекистані;

4) перебування незначної кількості вірних у - Китаї, Японії, Індії, Шрі-Ланці, Південно-Африканській Республіці, Єгипті, Лівії, Тунісі, Марокко, Беніні, Мозамбіку, Сирії, Лівані, Грузії, Вірменії, Азербайджані, Туркменістані, Киргизстані, Таджикистані, країнах Карибського басейну і центральної Америки.

Саме перебування вірних УГКЦ на даний момент в цих країнах, зумовлене історичними, економічними та політичними подіями. Потрібно також брати до уваги, що внаслідок політичних подій, впродовж зокрема останніх ХІХ-ХХ століть, сотні тисяч вірних УГКЦ супроти власної волі, де-факто і де-юре стали вірними Православної та Латинської Церков.

Період незалежної Української держави

Адміністративно-територіальна структура УГКЦ в межах Української держави. Після завершення Другої світової війни, в умовах зміни лінії кордону між Польською Народною Республікою та Українською Радянською Соціалістичною Республікою, одна з найдавніших єпархій УГКЦ -

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

Перемиська, опинилася територіально розділеною. Це спричинило ситуацію, коли єпархіяльний престол опинився де-факто поза значною частиною території своєї єпархії, що пізніше зумовило реорганізацію адміністративно-територіальної структури УГКЦ.

З легалізацією УГКЦ 1989 року, впродовж наступного періоду аж до 1992 року, греко-католики в Україні перебували в межах - Львівської (і частково Перемиської), Івано-Франківської (Станіславівської) та Мукачівської єпархій. На Синоді Єпископів УГКЦ, що відбувся у Львові 16-31 травня 1992 року, було вирішено змінити тогочасний адміністративно-територіальний устрій, відтак кількість єпархій збільшилась на чотири: Самбірсько-Дрогобицьку, Коломийсько-Чернівецьку, Тернопільську, Зборівську. Пропозиція Синоду Єпископів УГКЦ 1992 року щодо створення Чернігівсько-Вишгородської єпархії знайшла своє підтвердження з боку Апостольського Престолу вже 1995 року про створення Верховно-Архиєпископського Києво-Вишгородського екзархату, що охоплював територію поза Закарпаттям, Галичиною й Буковиною, в теперішніх межах України.

Згідно з рішенням Синоду Єпископів, що відбувався в Бучачі в серпні 2000 року, створено дві нові єпархії - Стрийську і Сокальську. Також реорганізовано Тернопільську і Зборівську: утворено Тернопільсько-Зборівську та Бучацьку Єпархії.

Від листопада 2000 року юрисдикції Верховного Архиєпископа та Синоду Єпископів УГКЦ підлягає вся територія України. У лютому 2002 року проголошено утворення Донецько-Харківського екзархату, 28 липня 2003 року проголошено утворення Одесько-Кримського екзархату, а 15 січня 2008 року - Луцького екзархату.

Правовий статус Мукачівської єпархії на сьогодні остаточно не врегульовано, оскільки вона не входить до складу Києво-Галицького Верховного Архиєпископства, а безпосередньо підлягає Апостольському Престолові, і наданий момент є частиною Русинської Католицької Церкви (Ruthenian Catholic Church), як Церкви свого права.

Історія Української греко-католицької церкви До 1596 року

У 988 році святий рівноапостольний князь Володимир (у святому Хрещенні - Василій) запровадив християнство в його східній (візантійсько-слов'янській) традиції як державну релігію Київської Русі. Це сталося перед тим, як великий церковний розкол 1054 року розділив християнський Схід і Захід.

Київська Митрополія, звичайно - була підпорядкованою Патріархові Константинопольському, проте ця Церква продовжувала підтримувати зв'язки і з латинським Заходом і його Патріархом - Папою Римським.

**«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)**

Попри те, що між Константинополем та Римом існували суперечності, київські ієрархи намагалися зберегти християнську єдність. У 1095 році встановлено свято на честь перенесення до міста Барі в Італії чесних мощей святителя Миколая Мирлікійського Чудотворця. Посланці з Русі брали участь у соборах західної Церкви в Ліоні (1245) та Констанці (1418). Сам київський митрополит Ісидор разом з Патріархом Константинопольським Йосифом II був одним з ініціаторів Флорентійської унії (1439). В 1458 році митрополитом Київським і всієї Русі з благословення Папи Римського стає Йосиф Болгаринівич, визнаний і Патріархом Константинопольським.

Від початку XIV століття північніше Києва, у Москві, сформувався та зміцнів новий церковно-державний осередок. Московська митрополія відмовилася визнати Флорентійську унію й відокремилась від давньої митрополії в Києві, проголосивши свою автокефалію (самоврядування) у 1448 році. У 1589 році Церква у Москві здобула статус патріархату.

Як результат тривалого процесу унійних змагань Синод єпископів Київської митрополії під проводом митрополита Михайла Рогози приймає рішення відновити сопричастя з Римським престолом, забезпечивши при цьому збереження східної християнської традиції і власної церковної та етнокультурної самобутності. Таку модель церковної єдності затверджено на соборі 1596 року в Бересті, від якого й починається інституційне існування Греко-католицької церкви в Україні.

Від Берестейської унії до початку XVIII ст.

По Берестейській унії 1596 року унійними стали Київська, Полоцька архієпархії та Пінська, Луцька, Володимирська й Холмська єпархії. Унію не прийняли Львівська та Перемиська єпархії. По смерті владики Кирила Терлецького у 1607 Луцька єпархія поступово відійшла від унії, повернувшись до неї 1702 року за єпископа Діонісія Жабокрицького. У 1691 до Унійної Київської митрополії приєдналась Перемиська єпархія за владики Інокентія Винницького, а в 1700 приєдналась Львівська єпархія за єпископа Йосифа Шумлянського. Після взяття у 1616 польськими військами Смоленська, король номінував у 1625 Лева Кревзу на архієпископа Смоленського, започаткувавши тим самим унійну Смоленську архієпархію.

XVII-XIX століття

24 квітня 1646 року в каплиці Ужгородського замку: з ініціативи єпископа-василіянина Василя Тарасовича (галичанина), 63 священники засвідчили єдність із Католицькою Церквою (укладена Ужгородська унія). "Ужгородська унія" стала опорою для збереження української релігійної та культурної ідентичності в умовах чужоземної окупації. 1663 рік - визначено умови, на яких Мукачівська єпархія може бути включена до Київської митрополії. Однак через спротив вдови Ференца Ракоція II, Мукачівська єпархія підпорядковується угорському Ягерському єпископу.

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

У 1620 році, через внутрішній розкол в середовищі ієрархії та вірних Київської митрополії, єрусалимський Патріарх Теофан III висвятив на Митрополита Київського Йова Борецького та шістьох єпископів. У 30-40-х роках XVII століття спроби митрополитів Йосифа Вельяміна Рутського та Петра Могили примирення «Русі з Руссю», скликання спільного Собору та проголошення Київського Патріархату закінчилися невдачею. Невдовзі православна Київська митрополія була підпорядкована Московському патріархатові (1686) й перетворена на звичайну єпархію в процесі послідовної, жорстокої уніфікаційної та русифікаторської політики царату.

Після розділу Козацької держави Богдана Хмельницького між Річчю Посполитою та Московією - Київ відходить до Москви, а Правобережжя до поляків.

Від 1729 р. до 1795 р. резиденцією уніатських митрополитів було місто Радомишль. 5 березня 1729 року у володіння Радомишлем вступив номінат і адміністратор Київської уніатської митрополії єпископ Анастасій Шептицький, який пізніше, цього ж року стає митрополитом.

По третьому поділу Польщі (1795 р.) унійну митрополію та її резиденцію в Радомишлі зліквідовано, а саме місто в складі правобережної України приєднано до Російської імперії.

Під владою Австро-Угорської імперії

З Поділом Речі Посполитої 1772 року галицькі землі опинилися в складі Австро-угорської імперії, а відтак перемиська, більша частина львівської (990 парафій), частина галицької та каменецької єпархій (загалом - 3432 парафії).

1774 року імператриця Марія Терезія змінила назву Церкви з «унійної» на «греко-католицьку», що зберігається за Церквою й до сьогодні. Греко-католицьких священників зрівняно в правах з римо-католицькими, а їхні сини отримали право бути представниками урядів на рівні зі шляхтою. Того ж року Марія Терезія заснувала «Барбареум» - першу греко-католицьку духовну семінарію, що розташовувалася у Відні, а 1783 - Генеральну греко-католицьку семінарію у Львові.

В 1808 році у Львові створено греко-католицьку Галицьку митрополію. З ініціативи Галицького митрополита Михайла Левицького започатковано процес відродження української церковної та народної мови. «Головна Руська Рада», створена в 1848 році у Львові й очолювана єпископом Григорієм Яхимовичем (митрополит Галицький в 1860-1863 рр.), висунула австрійському урядові вимогу про автономію для Східної Галичини.

В 1868 році греко-католицькі священники виступили засновниками культурно-освітнього товариства «Просвіта», яке ширило українську освіту й національну свідомість в Україні й на поселеннях.

**«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)**

Спроба об'єднання Мукачівської та Пряшівської єпархій із Галицькою митрополією

В 1888 році, Папа Лев XIII оприлюднив план об'єднання Мукачівської та Пряшівської єпархій із Галицькою митрополією. Угорський примас, кардинал Янош Сімор оголосив, що реалізація такого плану була б великою образою національних почувань угорців. В 1898 році, у Будапешті засновано «Краєвий комітет греко-католиків-мадярів», який поставив завдання перевести богослужіння на угорську мову, викреслити з церковного календаря імена св. Параскеви, св. Бориса, св. Гліба, св. Володимира, св. Теодосія та Антонія Печерських, бо вони - не мають нічого спільного із Закарпаттям. 2 вересня 1937 року Ватикан остаточно звільнив Пряшівську та Мукачівську єпархії від підпорядкування угорському Остригомському архієпископу, надавши їм статус *«sui juris»*. Але об'єднання та створення Української ГКЦ все ж таки було зірвано.

Отже, ні перша (1663 рік - визначено умови, на яких Мукачівська єпархія може бути включена до Київської митрополії), ні всі інші спроби позитивно вирішити дане питання навіть тоді, коли його реалізації допомагали австрійські Габсбурги під час відновлення Галицької митрополії (1808), кандидатом на очільника якої на першому етапі не конкретно міг розглядатися мукачівський греко-католицький єпископом Андрій (Бачинський), чи папської ідеї Григорія XVI створити окремий патріархат для австрійських греко-католиків (1843–1856), або ж навіть планів понтифіка Лева XIII підпорядкувати Мукачівську та Пряшівську греко-католицькі єпархії архієрейській юрисдикції Галицького митрополита (1888), завершилися крахом.

Під владою Російської імперії

В 1793-1795 роки, після другого і третього поділів Речі Посполитої, уся Правобережна Україна за винятком Галичини, опинилася в Російській імперії. Імператриця Катерина II розпочала боротьбу з унійною Київською митрополією, спрямовану на її повне знищення та «поверненню» усіх вірян Російській православної церкві. В 1795 році, затримано під домашнім арештом митрополита Теодосія Ростоцького, звідки він, відокремлений від своєї митрополії, міг контактувати з вірними тільки дипломатичним шляхом. Наступні митрополити призначалися російськими чиновниками і не були визнані Папою Римським. В 1839 році, на Синоді в Полоцьку - Церкву примушено до об'єднання з Московським патріархатом.

Найдовше на теренах імперії греко-католицька церква проіснувала на Холмщині. Так, Холмське єпископство протрималось до 1871 року, а в 1874 році Пратулинські мученики стали символом стійкості холмських українців у батьківській вірі. Не кращою була доля в Росії й для православних українців. За висловом історика Дмитра Дорошенка «До нового XIX ст. український

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

народ перейшов позбавлений не тільки свого автономного устрою, своєї школи, але й своєї національної Церкви. Над його духовним життям залягла темна ніч».

Період піднесення

Світлою сторінкою вписана в історію Церкви діяльність митрополита Йосифа Сембратовича (1870-1882) з морального та економічного оздоровлення ситуації в Галичині, створення братств та товариств тверезості. Основи для духовного і матеріального піднесення Галичини було закладено в його посланні «Про велику гідність людини» (1876).

На порозі ХХ століття греко-католицька церква в Галичині удостоїлася визначної постаті митрополита Андрея Шептицького (1901-1944). На час його пастирського служіння припадають тривожні часи двох світових війн та семиразової зміни політичних режимів. За цей період, завдяки його жертвній посвяті та талантам церковного і народного провідника, греко-католицька церква досягнула найбільших висот за увесь дотеперішній період свого історичного розвитку. Його стараннями відкрито семінарії для підготовки духовенства в Станіславові (тепер - Івано-Франківську) та Перемишлі, засновувалися українські школи, бурси для молоді, шпиталі, сиротинці, надавалася підтримка українському мистецтву та культурі і допомога обдарованим студентам.

Греко-католицька церква у цей період вкладала значні фінанси з метою становлення українського економічного життя. Митрополит Андрей вперше відвідав українських поселенців у Північній Америці та заснував для їхньої духовної опіки греко-католицьку ієрархію. Митрополит Андрей відновив автентичні форми східного чернецтва, дбав про подолання латинізаторських впливів та відновлення східно-християнської ідентичності церковного життя. На початку минулого століття він виступив як зачинатель між церковного діалогу сучасних українських Церков - спадкоємиць Хрещення святого Володимира, щоб наблизити час їхнього єднання навколо престолу Митрополита Київського. Саме оновлена греко-католицька церква, на думку Митрополита, мала бути не перешкодою, а головною сполучною ланкою у відновленні сопричастя між християнським Сходом і Заходом.

Друга світова війна

УГКЦ була однією з найсильніших інституцій Західної України, налічуючи перед початком Другої світової війни 2387 парафій і 3,6 млн вірних, 2352 єпархіальних священиків, 31 чоловічий і 121 жіночий монастирі й чернечі доми. Під опікою церкви діяли Богословська академія, три духовні семінарії, де навчалася 480 студентів.

Наступником Митрополита Андрея, по його смерті 1 листопада 1944 року, став Йосиф Сліпий (1944-1984). Він належав до найближчих сподвижників Митрополита Андрея як довголітній ректор Львівської семінарії

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

та Богословської Академії (1928-1944 років) та єпископ із правом з наступництва (1939 р.).

У підпіллі

На цей час припадає початок жорстоких переслідувань греко-католицької церкви як в Радянському Союзі так і в усіх інших країнах-сателітах тоталітарного режиму. 11 квітня 1945 року радянська влада заарештувала Архієпископа Йосифа Сліпого, а згодом було репресовано і всіх інших владик. У травні 1945 року була створена «Ініціативна група з возз'єднання греко-католицької церкви з православною», про роботу якої М. Хрущов особисто доповідав Й. Сталіну.

В березні 1946 року у Львові відбувся псевдо собор, на якому проголошено ліквідацію Греко-Католицької Церкви, значну частину її майна передано Російській Православній Церкві, а вірних та духовенство насильно змушували зрікатися своєї Церкви. Патріарх Російській Православній Церкві Алексій І благословив цю подію. Свідками вірності Христові та Церкві стали мільйони мучеників-жертв новітніх переслідувань: єпископи, священники і миряни, монахи і монахині. Під час свого візиту в Україну в 2001 році Папа Римський Іван Павло II проголосив блаженними 28 новомучеників.

28 серпня 1949 року генеральний вікарій І. Кондратович, керівник групи священників за перехід на російське православ'я, проголосив скасування Ужгородської унії 1646 р. та «возз'єднання» Греко-католицької церкви Закарпаття з Російською православною церквою. У церемонії проголошення взяли участь архієпископ РПЦ Макарій та отці Пап і Беца. Усі греко-католицькі церкви і 283 парафії Закарпаття були передані РПЦ. Єпископ Мукачівської греко-католицької єпархії Теодор Ромжа (8 вересня 1944 - 1 листопада 1947), за категоричну відмову зрадити свою віру був жорстоко вбитий. У червні 2001 Папа Римський Іван Павло II під час свого візиту в Україну причислив Теодора Ромжу до лику блаженних.

В 1946–1989 роках Греко-Католицька Церква була змушена діяти в підпіллі. Провід Церкви продовжував здійснювати митрополит Йосиф Сліпий протягом довгих 18 років свого тюремного ув'язнення. Після його звільнення в 1963 році, завдяки старанням папи Івана XXIII, в 1964 році підпільну Церкву в Україні очолив сповідник віри митрополит Василь Величковський, а потім його наступник - митрополит Володимир Стернюк. Незважаючи на всі зусилля режиму, під проводом підпільної ієрархії продовжувалося церковне життя на Батьківщині та в місцях заслань: діяли підпільні семінарії та монастирі, зроджувалися нові покликання до священничого та монашого життя.

Завдяки твердій волі та невтомній праці митрополита Йосифа Сліпого, після його насильного вивезення за межі України, значно пожвавилось церковне життя українських поселень на Заході. Митрополит брав участь у Другому Ватиканському Соборі, на якому виступив з пропозицією про

*«Рід, який не знає свого минулого – не має майбутнього»
(народна мудрість)*

довершення церковної структури Греко-Католицької Церкви Патріаршим устроєм, будує собор Святої Софії в Римі та засновує Український католицький університет імені святого Климента. Наступником Патріарха Йосифа став Мирослав-Іван Любачівський (1984–2000 рр.).

Відродження

Від середини 80-х років в Україні розпочався процес відродження УГКЦ, очолюваний митрополитом Володимиром Стернюком та підпільною ієрархією. Переломними подіями були багатотисячний молитовний похід у Львові до Собору Святого Юра 17 вересня 1989 року з вимогою легалізації УГКЦ в Радянському Союзі і зустріч Папи Івана Павла II з главою Радянської держави Михайлом Горбачовим в грудні цього ж року. Ці події дали початок відродженню легальної структури УГКЦ, відновлення монастирського життя, процесу повернення відібраних святинь, відбудові системи духовної освіти. За короткий час відновлено діяльність єпархіальних семінарій та Львівської Богословської Академії, розгорнулася видавнича діяльність, налагоджено співпрацю зі школою та душпастирство молоді, у війську (капеланство). На жаль, початок 90-х років був позначений міжконфесійним протистоянням на тлі майнових суперечок, ускладнений розколом всередині українського православ'я.

В 1996 році єпископом-помічником Глави УГКЦ обрано єпископа Любомира Гузара, після смерті 14 грудня 2000 року Верховного Архієпископа Мирослава Івана Кардинала Любачівського Синод єпископів УГКЦ обрав Владику Любомира його наступником.

Важливе місце в житті Церкви мали Патріарші Собори УГКЦ (1996, 1998, 2002 рр.), з метою обговорення усією церковною спільнотою найважливіших питань релігійного і суспільного життя: навчання і виховання у вірі, духовного відродження та соціального служіння.

У 2002 році Синод єпископів УГКЦ прийняв рішення про перенесення Патріаршого престолу Церкви до столиці України та будову в Києві Патріаршого собору.

23 березня 2011 року виборчий Синод єпископів УГКЦ обрав єпископа Святослава Шевчука Верховним архієпископом Києво-Галицьким, Главою Української греко-католицької церкви. 25 березня цей вибір затвердив Папа Римський Бенедикт XVI.

Інтронізація нового Глави УГКЦ відбулася 27 березня в Патріаршому соборі Воскресіння Христового у Києві.

Підготовлено:

Пошуковою групою ГО «Наша Родина», керівник – Пехньо С.П.